

ΠΜΣ «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια»

Μάθημα: Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση
(Α΄ εξάμηνο για το ακαδημαϊκό έτος 2025-26)
Διδ.: Επικ. Καθ. Φιλίππα Χατζησταύρου

Αντικείμενο του μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει στο πολιτικό και θεσμικό σχεδιασμό της ΕΕ, αλλά και στην αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης. Προτείνει την εις βάθος ερμηνεία και κατανόηση του ευρωπαϊκού φαινομένου μέσα από την εξέταση των μοντέλων εσωτερικής και εξωτερικής διακυβέρνησης και διαμεσολάβησης στο πλαίσιο της ΕΕ με φόντο πληθώρα θεωρητικών προσεγγίσεων και ερμηνειών. Διευρύνει την μελέτη και στο πεδίο της συγκριτικής ανάλυσης των πολιτικών και κομματικών συστημάτων των κρατών μελών της ΕΕ, των πολιτικών ιδεολογιών εντός της ΕΕ, ενώ παράλληλα εστιάζει και σε περιπτωσιολογικές αναλύσεις σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής.

Η κάθε διάλεξη υποστηρίζεται από επεξεργασμένη παρουσίαση PPT. Πέρα από τη γενική βιβλιογραφία, ειδική εστιασμένη βιβλιογραφία προτείνεται σε κάθε διάλεξη.

Αξιολόγηση

- Συμμετοχή στις διαλέξεις
- **(40%) Γραπτή εργασία με επιλογή αντικειμένου από συγκεκριμένα θεματικά πεδία (3500-4000 λέξεις (+/-10%), γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος χαρακτήρων 12, με διάστιχο 1,5).** Παραπομπές: είτε υποσημειώσεις στο τέλος της σελίδας με αύξουσα αρίθμηση είτε «σύστημα Harvard» (συγγραφέας, έτος και, όπου απαιτείται, σελίδα/ες εντός παρένθεσης και στο τέλος της εργασίας η παράθεση της βιβλιογραφίας με αλφαβητική σειρά). Παραδείγματα της πρώτης περίπτωσης: Jürgen Habermas, *The Lure of Technocracy*, Policy Press, 2015, ή της δεύτερης: (Habermas, 2015:30).
- **(60%) Τελική γραπτή εξέταση.**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

1. Ιστορική εισαγωγή
2. Ορντοφιλελευθερισμός. Διακυβέρνηση μέσω αιρεσιμότητας.

3. Τα πολιτικά της ευρωπαϊκής τεχνοκρατίας. Ζητήματα λογοδοσίας.
4. Ομάδες συμφερόντων και δίκτυα πολιτικής στην ΕΕ
5. Διαφοροποιημένη ενοποίηση και συνεργασίες
6. Πολιτικές ιδεολογίες και κόμματα
7. Αυταρχισμός και κράτος δικαίου
8. Ευρωσκεπτικισμός και Άκρα δεξιά
9. Οικονομική διακυβέρνηση και περιφερικότητα
10. Μετανάστευση και σύνορα
11. Υψηλή τεχνολογία και ψηφιακή πολιτική
12. Όψεις εξωτερικής διακυβέρνησης. Οι ανακατατάξεις στο διεθνές περιβάλλον.
13. Παρουσιάσεις

Προκαταρκτική ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

Χατζησταύρου, Φ. (2021) *Ανταγωνισμός συμφερόντων στην πολιτική. Στρατηγικές ιδιωτικής επιρροής, lobbying και δημόσιο συμφέρον*, Εκδόσεις Τζιόλα, κεφάλαια 4, 9-12.

Χατζησταύρου, Φ. (2018) *Ποιος κυβερνά την Ευρώπη; Οι δομές εξουσίας μετά την οικονομική κρίση*, Εκδόσεις Τζιόλα.

Preliminary readings (ξενόγλωσση, αναρτημένη στην ΗΤάξη)

Bigo D., Diez Th., Fanoulis E., Rosamond B., Stivachtis Y. A., (2021) *The Routledge Handbook of Critical European Studies*, 2021.

Chih-Mei, L. (2019) *The EU's Crisis Decade Reflecting on EU Capitalism and Governance*, Palgrave Macmillan.

Laurens, S. (2018) *Lobbyists and Bureaucrats in Brussels. Capitalism's Brokers*, Routledge.

Magone, J. (ed.) (2015) *Routledge Handbook of European Politics*, Routledge.

Judt, T. (2005) *Postwar: A History of Europe Since 1945*, Penguin Group.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην εις βάθος κατανόηση των θεσμικών λειτουργιών και των τρόπων διακυβέρνησης της ΕΕ
- στην εμπειριστατωμένη εμπειρική και κριτική ανάλυση της διαδικασίας ενοποίησης και της πολιτικής εξέλιξης της ΕΕ
- στην πρακτική εφαρμογή σημαντικών θεωρητικών υποδειγμάτων στην ανάλυση των ευρωπαϊκών πολιτικών.